

Izhaja vsak torek in soboto ob 4. uri popoldne. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemnik ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 10 K, polletno 5 K in šetrletno 2-50 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekalšču po 8 vin.

GORICA

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v «Narodni tiskarni», ulica Velturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po peletih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 14 vin., 2-krat po 12 vin., 3-krat po 10 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Bavčar.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. L. Lukežič).

Širite „Gorico“ in „Primorski List“

Za boj je treba orožja!

Tudi življenje je boj, posebno je boj krščanskega dela proti liberalnemu kapitalu in revolucionarnemu socializmu. V tem boju je poglavito orožje: Dober list. Z dobrimi časniki bomo zabranili, da se ljudem ne bo nalagalo krivičnih davkov, z dobrimi časniki bomo dosegli, da se bo dobilo dobrih postav za kmeta, za delavca, za vsakega poštenega človeka. Ne tožimo le o slabih časih, branimo se, branimo se z dobrimi časniki in naročujemo jih!

Kadar se nam slabo godi, iščemo si prijatelja, ki bi mu mogli svoje skrbi potožiti, in če smo mu jih potožili, postane nam lažje. Če se kje kaj huđega godi, idi potožit svojemu časniku. Svoje grehe seveda ne, o tistih bodi tiho in povej jih le v spovedi, a o tujih grehah pa je dobro, da človek ne molči, treba se je zglasiti in jih odpraviti.

Vsakdo, ki je morebiti zatiran in preganjan, ki je pod oblastmi, naj bi imel dober časnik, v katerem se lahko pritoži in časnik ga bo branil.

Vsak krščanski volilec bi moral biti naročnik dobrega časnika. Vsakdo bi se moral zanimati za državni zbor, za tako važne reči, kot so pogodbe z Ogrsko, za ljudsko zavarovanje, za socialdemokratsko gibanje, za varstvo kmetijskega stanu, za sedanjo draginjo, za izseljevanje v Ameriko in sploh za vse, kar se godi v javnosti. Kakšen je bil boj pri volitvah! Krščanska stranka in liberalna stranka ste si stali nasproti, kakor pred stoletji kristjani in Turki! Ali te potem ne zanima, kaj delajo naši poslanci Gregorčič in Fon? Kaj delajo na Dunaju krščunske stranke, kaj delajo pa tudi nasprotne?

Zato pravimo: Kar je vojak za domovino, katero brani, kar je učitelj za mladino, ki jo drami, kar je sodnik

za zatiranega, ki mu daje pravico, kar je župnik za farno, ki jo uči poštenega življenja, kar je mojster za učenca, ki ga uči, kar je prijatelj prijatelju, ki ga tolaži, vse to ti je dober časnik! Zatorej na delo! Pridobivajmo naročnikov „Gorici“ in „Primorskemu listu“!

Lepe besede.

Lepe besede je v državnem zboru govoril ministrski predsednik baron Beck. Med drugim je rekel: „Naša država je tako sestavljena, da se ne da primerjati z nobeno drugo. Zato pa tudi ni mogoče, da bi v nji vladala po svoje kaka večina, ali kaka stranka. Ne zabimo, da si pri nas stojijo nasproti politične in gospodarske stranke, a tudi razne narodnosti, in vsako enostransko vladanje bi nosilo v sebi strupeno želo narodnega zatiranja. Vlada ima poklic, posredovati med nasprotji in pomirovati. Ona mora biti neko razsodišče, in zato ne sme biti brez svetovalcev in raznih strank. Vlada ne sme biti vlada ene stranke, ona mora biti cesarjeva vlada in mora vladati za vse! Zato bi bila za nas največja nesreča, če bi se državni zbor razdelil v dva nasprotna tabora. Večino in opozicijo bomo vedno imeli, a ne sme biti, da bi eni vladali, drugi pa se zatirali. Storititi moramo vse, da ne pridemo do takih razmer in njihovih posledic...“

Naš zistem ni liberalen in ne klerikalen, ni agraričen in ni industrijski, niti drugo nasprotje, naš zistem je, biti objektivnim, delavnim, ponižnim! Mislimo, kako izpolnjevati svoje dolžnosti, in kako bi z delom zopet ozdravili javno mišljenje. Naj delajo vsi skupno, ki jim je kaj ležeče na obstanku državnega zbora in države.“

Za to, da je državni zbor sklenil pogodbo, se mu je ministrski predsednik v imenu vlade zahvalil in nadalje je razlagal, da bo treba vojakom izboljšati hrano, rezervistom dati odškodnine, častnikom povišati plačo. Treba bo sanirati deželne finance in [delajoče] ljudstvo zavarovati za starost in invaliditeto. Da se pa dobi za te potrebe denarja, predložila bo vlada državnemu zboru obširen finančni načrt, ki bo naše davke

refirmiral, zlasti olajšal prehudi davek, ki se mora zdaj plačevati od poslopij.

„Vlada bo zastavila vse moči, da napravi mir med narodi. Ljudstvo samo to boče! Ljudje se nočejo več prepirati o jeziku, v katerem naj govorijo med seboj, da jim bo mogoče, govoriti zunaj v svetu. Na svetovnem gospodarskem trgu vsi mora vsakdo priboriti svoje mesto, ne prepirajmo se tako dolgo med seboj, da nam drugi zasedejo vso mizo.“

Tri misli morajo biti vsem narodnostim merodajne: Mi moramo polagoma dovršiti naš narodni ponsum (mi moramo polagoma narodno vprašanje tako rešiti, da bodo vsi zadovoljni). In to nalogo rešimo, kakor kmet orje svoje polje, brazdo za brazdo. Tukaj se ne da nič ukazovati, in stranke ne smejo od vlade terjati ukazov, vlada ne more nič ukazovati, če bi tudi hotels. Vlada, narodi in stranke se morajo združiti, da se doseže, kar se ne da prisiliti, česar pa ne moremo pogrešati.

Merodajni glasovi so terjali da se oskrbi za starost samostojno delujoče ljudstvo (kmet, obrtnik, trgovec i. dr.). V to svrhu se mora popred ustvariti posebna organizacija. Če bomo naše kmetijske ljudi oskrbeli za stare dni, ostali bodo doma, ne bodo več odhajali na tuje, delo bo stanovitno in bo obilno povrnilo zavarovalne stroške. Potem je treba razumno podpirati produkcijo. Naša polja in naša narava bi nam dajala lahko več zakladov, kot jih dobivamo zdaj. Skrbeti se mora, da bo kmet pridelal toliko, kolikor konzum (mesta) potrebuje, industrija pa se mora podpirati, da se bo pridelovalo kaj za izvoz. Da se pa vse to izvede, treba je politiko konzolidirati“ (treba skrbeti, da dobi vlada časa, izvesti načrte, kajti ako pridejo vsakega pol leta novi ministri, vsi vkup ne morejo storiti ničesar). Ministrskemu predsedniku se je živahno pritrjevalo. Lepe so besede, čakamo dejanj.

Posojilnice, pozor!

„Narodni Gospodar“ piše o sedanji draginji denarja:

„Kakor znano, se je denar v zadnjem času vsled gospodarskega poloma v Ameriki nenavadno podražil, ker ne marajo evropske banke svoje zaloge zlata naložiti v Ameriki. Podraženje denarja

še boljše bi se mi lahko godilo, a kogar udari nesreča, tega se izogibljejo tudi ljudje.“ —

Nenadoma je utihnila, ker je mislila v svojem velikem upanju, da je zasijal iz gospodovega očesa žarek kesanja. — A to ni bil kes, bil je strah pred nečim grozno neprijetnim in ta strah je potlačil globoke v dušo gnjev in vsa druga čustva.

„Ali ji ne rečeš, naj pride včasih po pisker juhe, po ponošeno obleko, ali kaj sličnega?“ —

Tako je govoril svoji mladi soprog in gledal beračico z očesom polnim velike dobrote in nezasluzene milosti. —

Ko sta se bila že okrenila k odhodu, se je zopet obrnil in spustil na tla bankovec, pri tem pa si je nadel masko blagosrečne velikodušnosti. Beraška Reza je videla njegov pogled in on je dobro vedel, da je ne sreča več. — Za nocoj ji je odpustil, ker je bil sveti večer, sicer pa je dobro poznal njen ponos in odšel z mirnim srcem.

je postalo splošno, tako, da primanjkuje že ponekod denarja. Obresti, ki jih ponujajo tudi že pri nas nekateri zavodi za nalaganje odvečnih svot, so zelo visoke. Ponujajo se obrestne mere po 5, 5¹/₄, 5¹/₂, da, ponekod tudi 6%.

Opozorjamo naše zadruga, naj se ne ozirajo na take ponudbe, ker izhajajo mnogokrat od zavodov, ki ne stojijo na posebno trdnih nogah. Toda ni dovolj to. Zadrugam priporočamo, da v teh razmerah:

1. Omejujejo naj, kolikor mogoče, dovoljevanje novih posojil toliko časa, dokler bo trajala ta nenavadna draginja denarja. Dovolijo naj se po mogočnosti le posojila na kratke povračilne roke. Posojila na vknjižbo naj se sploh ne dajejo, ali vsaj do skrajnosti omeje. Sploh naj se dovoljujejo posojila le za važne in silne potrebe in namene.

2. Izterjajo naj se vse zaostale obresti in računajo pri plačilu pogojene zamudne obresti, da ne bodo zadruga oškodovane.

3. Iztirjajo naj se posojila, pri katerih so že prekoračeni plačilni roki. Če se posojila morajo ponoviti, naj se zahteva vsaj nekoliko na račun.

To priporočamo posebno onim zadrugam, ki same morajo uporabiti kredit, da zadoščajo svojim denarnim potrebam.“

Bati se nam je, da se bo denarna zadrega še poostrila. Pri nas ne pogrešamo denarja. Posojilnice imajo dosti vlog, ki so se dozdaj po raznih zavodih tako vlagale, da se ni bilo bati škode. V sedanjih razmerah opozorjamo vlagatelje: Ne vzdigujte svojega denarja pri posojilnicah, kjer je najbolj varen, in ne nosite ga tja kjer se vam največ obeta. Posojilnice so vam najbolj varne hraniteljice denarja, posebno tam, kjer imajo posojila vsa izdana kmetom-posesnikom. Ljudje sedaj vse preveč na kredit delajo. Podjetnik, ki si na pr. izračuna: 6% plačam obresti, podjetje mi nese 7%, lahko pričnem. Ali kaj potem, če se denar podraži na 7% ali na 8%, kakor ga morajo izposojevalci v nekaterih bankah plačevati? Podjetnik ne shaja več, nekaj časa se bo pogina branil, nazadnje bo pa obnemogel in prišel v konkurz. V konkurz pa bo prišla tudi banka, ki je takim ljudem dajala denarja. Sedanja denarna kriza je samo s tem nastala, da

Morje čustev je zaplalo tisti čas po Rezi in bankovec, ki ga je bila pobrala, je nervozno mečkala med prsti in v svojem ponosu bi ga bila ugonobila, da se ni za časa oglasila poleg nje mala Rezika. —

Reza je stopila v štacuno in pustila tam Judežev denar. Doma pa je gorko zakurila in napravila imenitno večerjo. — Oni gospod pa je potem imenitno spal, ko se je napil finega čaja z močnim rumom.

To se je godilo v svetovečerni noči. Kmalu za tem pa je odšla Reza iz tistega gnezda v širni svet. Z velikim ponosom in v veliko samozavestjo je zapustila kraj svojega ponižanja in vzradovala se je, ko je srečevala toliko ljudi s čutečim srcem v prsih in s človeško krvjo po žilah.

LISTEK.

Beraške Reze sveti večer.

Črtica. Spisal Vjačenka Osječan. (Konec.)

Ta hip je stopil izza vogla redar, ki ju je hotel pregnati z osornim glasom postavne strogosti. — Mala Rezika se ga je zbala in je zaplakala z boječim glasom.

„Gospod, vi najbrž niste imeli nikoli otrok, niste jih videli trpeti in zmrvovati, niste jih slišali cviliti gladu in jada. In ker ni še čutilo vaše srce ljubezni do lastnih otrok, tudi ne veste, kaj se pravi trpeti za to ljubezen!“

Tako je govorila beraška Reza, ker je vedela, da je imel tudi on hčerko, malo in ljubko stvarco, ki mu je bila nad vse draga, ki pa mu je umrla na njegovo obupno žalost.

Tiho je zavil redar za ogel, da bi beračica ne zapazila, kako se je orosilo strogo oko brezčutne postave.

Rezika je še vedno plakala, in ker je že odzvonilo k polnočnici, ni bilo več upati, da se še kdo zgubi na zamrznjeno ulico. — Ko pa je Reza vstajala k odhodu, ste zavili krog vogla dve osebi. Mlada gospa in nekoliko starikav gospod, upognjenega hrbta in izžmetih lic.

Gospa, blaga duša, se je sklonila k Reziki in, spomnivši se svetega večera, jo poljubila na ledeno čelo:

„Kaj ti je, dušica, da plakaš sredi ulice v svetovečerni noči?“ —

„Gospa milostljiva, huđo se ji godi! Z lakoto jo preživljam in kurim ji z ledenim mrazom; v dolgih večerih ji svetim s črno temo, burja pa ji žvižga uspa-vanke noč za nočjo.“ —

Tako je govorila Reza in v neskončnem ponižanju in velikem upanju gledala na gospoda, ki je v nervozni nestrpnosti cepetal po zamrzlih tleh.

„Ah revica, ali si ne morete poskrbeti za služka?“ —

„Gospa, godilo se mi je dobro in

ljude delajo preveč s kreditom; ne da bi sami imeli kaj premoženja, delajo le s sposojili.

Pomanjkanje denarjev je tudi vsled tega nastalo, da so se zdaj povsod naredile velike banke, ki so pošiljale denar iz dežele ven. Dobile so pa denar, ker so ponujale večje obresti kakor velike hranilnice in domače posojilnice. Sicer se je tudi prej penar odpošiljal, ali pošiljalo se je le, kar je bilo odveč, zdaj se je pa odtegnilo domačim zavodom potrebnih vlog. Za ljudstvo, ki denar potrebuje, je menda ta prikazen zelo žalostna, vlagateljem pa menda tudi ne bo pomagano; iskali so morebiti velikih obresti, utegne se pa zgoditi, da pri tem izgube v tujini svoj kapital.

Politični pregled.

Odlikovana ministra.

Cesar je ministroma Marchetu in Derschatti podelil red železne krone prve vrste.

Hrvaške stranke pred saborskimi volitvami.

Zadnji čas se je bilo bati, da nastane v hrvaško-srbski koaliciji secesija. Del hrvaške stranke prava je hotel z ozirom na volitve in duhovščino iz koalicije izstopiti. 23. t. m. je imela hrvaška stranka prava sejo svojega izvrševalnega odbora. Sklenilo se je, da stranka še ostane v koaliciji, da pa ji mora biti dovoljeno v nekaterih okrajih s krščanskimi socialci, kmečko stranko in Starčevićanci, ki niso direktni pristaši dr. Franka, sklepati kompromise.

Češka katoliško narodna stranka.

Izvrševalni odbor češke katoliško-narodne stranke sklicuje 5. in 6. januarja 1908 deželno konferenco svojih zaupnikov v Prago. Posvetovali se bodo o postopanju pri deželnozbornih volitvah v češki deželni zbor in pa o izpopolnitvi organizacije katoliško narodne stranke na Češkem.

Obnovitev ruskega vojnega brodogoja.

Rusko mornarično ministerstvo je izdelalo dva nova načrta o obnovitvi ruskega brodogoja. Prvi načrt navaja število potrebnih novih vojnih ladij, drugi pa koliko in kakšne ladje naj se zgrade v prihajajočih petih letih. Če obvelja drugi načrt, bo imela Rusija lepo število oklopnice. Zgraditi nameravajo tudi flotilo za polaganje min in podmorske ladje.

Za krščansko šolo v Italiji.

Kakor znano, je izkušal italijanski naučni minister Rava po francoskem vzorcu italijanske ljudske šole laizirati ter iz njih odpraviti veronauk. Zdi se, da se mu ta poizkus ne bo posrečil. V državnem svetu je z njim pogorel, zdaj pa se po celi Italiji, celo v velikih mestih (Milan, Benetke itd.) vrše protestni shodi družinskih očetov, ki odločno nastopajo proti razkristjanjenju šol.

Turčija se pripravlja na vojsko z Rusijo.

„Novo Vreme“ poroča, da turška vojna uprava trajno oborožuje za vojsko četrti turški armadni zbor ob turško-ruski meji. Artiljerija je dobila najnovejša brzostrelne topove, pehoti so dali 20.000 novih Mauserjevih pušk in oddelek stojnih pušk, ki imajo 18 mitraljev. Turčija nastopa nasproti Rusiji že od ruskih porazov pri Mukdenu in Čuzimi izzivalno. Vse kaže, da se hoče Turčija maščevati za svoj poraz leta 1877 in leta 1878. Članek „Novega Vremena“ vzbuja splošno pozornost.

Ameriške čete ustrelile 200 delavcev.

Državni oddelek je prejel od svojega zastopnika v Iquique poročilo, da je prišlo do spopada med četami in štrajkujočimi delavci solitarnega rudnika. Čete so baje rabile strojne puške, vsled česar je bilo ustreljenih 200 štrajkujočih delavcev.

Nameravani atentat o Božiču.

Anarhisti v Barceloni so uameravali o božičnih praznikih napraviti atentat na promenadi Rambla, šest bomb je pa predčasno eksplodiralo in tako je prišla policija na sled zaroti.

Darovi.

Za „Šolski Dom“.

je došlo našemu upravištvu: Ivan Vogrič, nadučitelj v p. v Gorici 5 K; V veseli družbi darovali vsled razpora ker je g. C. tu raztrgal hlače: g. Bvč 1'40, Stravs 120, C. Sedej 20 v, Vilček 20 v.

Za božičnico „Šol. Domu“

so darovali nadalje še sledeči gg.: Viktor Bežek ravnatelj 5 K; Tereza Jonko 10 K.

Darovi za Božičnico pri Mostu, ki jo je napravila goriška ženska podružnica, „Družbe sv. C. in M“: Občina Pevma 10 K; gosp. Fogar Alojzij, velepos. 10 K; gosp. Kumar Jan. Nep., kurat 6 K; gosp. Šuligoj Josip, krčmar 5 K; gosp. Pintar Anton, velepos. 5 K; gosp. Fiegl Anton, velepos. 4 K; Svidl Pavla, prof. soproga 16 parov nogavic in 4 K; gosp. Arrigler I., c. kr. gozdar 3 K; gosp. Komac Josipina, 3 K; gosp. dr. Šorlijeva Minka 2 K; gosp. baronica Teufenbach, 2 K; gosp. Černetič Anica, 2 K; gosp. Kopač Jurnej, svečar zavoj sveč in 2 K; gosp. Miklus Angel, trgovec 2 K; gosp. Komjanc Anton, trgovec 2 K; gosp. Kodermac Anton, trgovec 2 K; gosp. Drufovka Jožef, trgovec 120 K; gosp. Klanjšček Jožef, trgovec 1 K; gos. Tor.š Henrika, 1 K; gosp. Kerstnik-Roth Leopolda, uč. 1 K; gosp. Princič Eivard, uč. 1 K; gosp. Ciglič Gašper, trgovec 1 K; gosp. Brezigar Miha, krčmar 1 K; gosp. Komavli Čeno 1 K; gosp. Pavlin Janez 1 K; gosp. Klede Terezija 1 K; gosp. Princič Karol 1 K; gosp. Fiegl Karol 60 vin; gosp. Hedžed & Koritnik darovala raznega blaga m. 24; gosp. Potatky A., 6 parov sp. oblek, 6 nogavic, 6 parov čevljev; gosp. Medved I. 3 površne jopice; Krojaška zadruga, raznega blaga 16 m; gosp. Bisail Av. 1 deš. obleka in raznega blaga 10 m; gos. Pregrad & Černetič raznega blaga 11 m; gosp. Bohinski A. raznega blaga 7½ m; gosp. Jakil Fr. in Drufovka I., usnje za čevlje; gosp. Fon Anton, 6 čepic; gosp. baronica Töhmel, nogavice, zapestnice, sp. krila šjarpe; gosp. Suttner Ana, posestnica — 1 košaro sadja; gosp. Draščik Karol, 45 kolačev; gosp. Neimenovan 2 deški obleki.

V imenu obdarovane mladine se najtopleje zahvaljuje

Odbor.

Novice.

Deželni zbori. — Deželni zbori goriški, kranjski, češki in gališki ne bodo razpuščeni, ker je njihova doba 26., 27. in 29. t. m. že potekla. Razpis novih volitev se izvrši vsak čas. Nove volitve se vrše najbrže 28. febr.

Smrtna kosa. — V četrtek zjutraj ob 9 uri in pol je umrla po kratki in mučni boleznj previdena s sv. zakramenti za umirajoče soproga g. nadučitelja Pavla Plesničarja v Rihembergu. Pokojnica je bila tihega in dobrega značaja. Njeno zakonsko življenje ni trajalo niti eno leto. Pustila je možu novorojeno dete. — Pogreb bo jutri ob 3 uri popoldne. Blagi pokojnici naj sveti luč nebeškega veselja, preostalim žalujočim pa posebno g. nadučitelju bodi izraženo iskreno sožalje!

Na god sv. Štefana ob 5. zjutraj je v Ravnici mirno zaspal v Gospodu bogoslovec Avguštin Belingar, rojen v Ravnici dne 19. aprila 1885. Bil je mladenič obdarjen z najlepšimi telesnimi in duševnimi krepostmi, upanje in ponos svoje dobre matere vdove kakor cele Ravnice. Prav nepričakovano se ga je pred enim letom kot bogoslovca II. leta lotila bolezen v želodcu in na pljučih; radi katere je moral opustiti nadaljne študije ter je skoro deset mesecev bival in hiral doma. Skrbna postrežba njegove matere mu je sicer nekoliko daljšala življenje, a moralne jetike ni mogla ustaviti. Zadnje tedne je bolnik prestal nenavadno hude bolečine in smrtno težave, a je vse popolnoma in udano v voljo božjo prenašal, dokler ga ni rešila smrt in ga prepeljala v boljše domovino, katero si je s svojim vzglednim krščanskim življenjem in trpljenjem — upamo — sigurno zaslužil. Svetila mu večna luč. R. i. p.

Spored soc. kurza, ki bo 2., 3. in 4. januarja v Gorici, je naslednji:

V četrtek 2. jan. Od 9—11. zjutraj: Otvoritev. O izobraževalnih in sploh nepolitičnih društvih (Ciril M. Vuga). Od 11—12.: O političnih društvih (Dr. Drmastia). Popoldne: O združništvu in nauk o knjigovodstvu (G. Bitežnik). Zvečer: Govorništvo (Dr. Janez Ev. Krek).

— V petek 3. jan. Od 9—11.: O socializmu (Dr. Janez Ev. Krek). Od 11—12.: O zborovalnem zakonu in novem volivnem redu (Dr. Drmastia). Popoldne: O kmečkem vprašanju (G. Jožef Abram). Zvečer: Govorništvo (Dr. Janez Ev. Krek).

— V soboto 4. jan. Od 9—11.: O delavskem vprašanju (Dr. Jožef Srebrnič). Od 11—12.: O časopisju (G. Kremžar Franc). Popoldne: Zgodovina človeške družbe (G. dr. Capuder Karol). O socialni higijeni (Dr. Breclj). Zabavni večer.

Predavanja soc. kurza se bodo vršila v salonu hotela „Central“, Corso Verdi št. 32. Tam naj se zberejo udeleženci socialnega kurza v četrtek 2. jan., oni z dežele, če mogoče že pred deveto uro, da dobe navodila glede stanovanja in prenočišča.

Udeleženci z dežele naj se pravočasno pisмено zglasé pri društvenem blagajniku, g. Luki Dagar, Gorica, Via Seminario 16., ki bo po možnosti poskrbel za stanovanja.

Prihodnja seja „Slov. kršč. soc. zveze“ bo dne 30. t. m. ob 6. uri zvečer v zvezinih proslorih.

Čitalnico otvori „Slov. kršč. soc. zveza“ v svojih prostorih Via Vetturini št. 9, dne 1. januarja 1908. Nato opozarjamo posebno svoje somišljenike v mestu, da stopijo v krog naše socialne zveze in v našo čitalnico. Natanjnejša pojasnila glede tega daje urednik Franc Kremžar.

Čez sedem let se tudi liberalci zavemo. Ni ga človeka, ki bi imel tako trdo bučo, ko liberalci. Pred meseci smo poročali, da je šola vzrok izseljevanju, da so naše šole slabo vrejene. Lop! so planili po nas liberalci in nas proglašali za najhujše sovražnike šole. Sedaj pa po preteku dolgega časa in hudega premišljevanja so liberalci v kavarni pri črni kavi prišli do sledečega sklepa, ki ga objavljajo v „Soči“:

„Naša berila so res vzrok izseljevanju, saj more le oni zapustiti svojo domovino, kdor je ne pozna in vsled tega ne ljubi. Kako gojijo šolska berila ljubezen do domovine, smo že povedali in sedaj povejmo še to, da preveja ravno ta berila popolnoma klerikalni duh skozi in skozi od prve do zadnje strani“.

Vidite, in liberalci bodo zvečer po oštarijah tolkli ob mizo: Dobro je zadelo „Soča“. Pa se jim ne bo nič čudno, če bo jutri zopet pisala nasprotno.

Klerikalne so šolske knjige! Svede, našim liberalcem je vse klerikalno, kjer ni svinjarskih povesti o lib. gosspokih in predmetnih beznicah. A če so knjige res „klerikalne“, in smo vseeno grajali njihovo pomanjkljivost je to dokaz, da hočemo, da šola odgovarjaj svojemu namenu in da smo resnični prijatelji šole. Tem lepše spričevalo za nas! Hvala! Veseli nas, da smo se našli skupaj! Če smo s svojim člankom pred časom privedli liberalce do majčinega premišljevanja, smo storili veliko. Nam še obupali nad liberalno pametjo!

Današnja „Soča“ divja radi tega, ker se je poslanec Fon resno trudil za svoj volivni okraj; jezi se, ker svarimo ljudi pred slabimi časopisi; togote se pe ni in zmerja dr. Breclja in Kremžarja, ker smo prinesli članek o izprijeni mladini, ki tvori glavni kontingent liberalne stranke; iz uma jo je spravilo to, da delamo za razširjenje dobrih listov. Kdor se tako hudo razburja nad vsako stvarjo, ni zdrav! Skrajni čas je, da se otvori za „Sočine“ kvartincekarje — deželni zavod na št. peterski cesti,

Demokratizem je trin v peti naših liberalcev. Zato proglašajo, da je demokrat = dejmo krast! Na to duhovitost ne odgovarjamo. Po našem mnenju ima

pa ravno liberalna stranka precej takih demokratov, ki se ravna po geslu: dajmo krast. Saj zgodovina govori tako. . .

Pristnega Ogra Hönscha ima „Soča“ večkrat na krožniku. Zli se nampa, da bi Gabršček boije storil, da o takih stvarih molči, dokler na njegovi trgovini igrajo glavno vlogo nemški in laški napisi. Pričakujemo tudi odgovora na sledeče: Kaj je z onimi laškimi pisimi, ki jih je pisal tiskar in trgovec Gabršček Lahom, ter jih pozivljaj naj inserirajo v Kažipotu, ki je zelo razširjen med Slovenci? Spominjamo se, kako je Gabršček nagovarjal slovenske trgovce in obrtnike, naj vendar inserirajo v Kažipot, češ ker se Lahi kar pulijo za to reklamo.

Zakaj pa je trgovec Gabršček potem prosil Lahe, naj inserirajo pri njem? Zakaj je radi lastnega dobička in za dobro plačo bil pripravljen delati reklamo za Lahe, ter s tem škodovati slovenskim obrtnikom in trgovcem. Ali se tako dela za interese slovenskega obrtništva v Gorici? Na vse to naj nam odgovori vodja liberalcev, Gabršček, potem naj še le drugim očita oškodovanje slovenskih obrtnijskih koristi in drugo. Slovenski obrtniki v Gorici dobro poznajo moža, zato mu tudi nihče več ne verjame, ko govori o obrtnijskih koristih.

Cesar v Pulju? — V Pulju se širijo govornice, da pride meseca januarja v Pulj cesar. Baje ostane v Lošinju več časa.

— Umrl je v Gorici dne 24. t. po kratki a mučni bolezni v najlepšem cvetu življenja g. Fran Beslan, pisarnovodja pri špediterju Ucelli. — Lahka mu zemljica!

— Slovensko časopisje „Posavska Straža“ se z novim letom preseli v Celje, kjer bo izhajala trikrat na teden v večji obliki pod imenom „Straža“. — Liberalci so vsled tega silno vznemoljeni.

— Vinarsko in sadjarsko društvo za Brda s sedežem v Gorici, sklicuje občni zbor v Gorico dne 30. t. m. ob 11 uri predpoludne v društvenih prostorih v ul. sv. Antona št. 7.

— Izgubil je nekdo na sveti večer od Sv. Lucije do Volč pri Tolminu denarnico v kateri se je nahajalo 80 K in 2 prstana. Kdor bi jo bil našel, naj jo prinese v naše upravištvo.

— Hribarjeva „Slovenija“ prenehajati. Tako poroča „Slov. Narod“. Hiter konec žalostnega življenja.

— Zopet roparski napad. — Na sveti dan proti večeru se je peljal posestnik Anton Turk iz Sežane domov v Tomaj. Blizu doma, med Tomajem in Šepuljami, ga je nekdo napadel in dvakrat ustrelil nanj. Konj se je splašil in zdirjal, da ga neznanec ni mogel dohiteti K sreči Turk ni bil zadet.

— Tatovi v črniškem župnišču. Na sv. večer med polnočico so poskusili neznan (!) tatovi vlomiti v župnišče. Splezali so po stari trti do ganjka v prvem nadstropju, potem pa začeli odpirati veternice, ali le eno se jim je posrečilo odpreti. Nato so razbili steklo pri oknu; vsled ropota pa je začel pes lajati, in to jih je odpodilo, da so jo moralni žalostno odkuriti. Menda so hoteli preiskati „farško bisago“.

— Iz Amerike! Pozor Amerikanci! Poročalo se je v listih, da so šli nekateri pred kratkem iz Batuj in Sela v Ameriko. Šli so, da bi si tam kaj prislužili; pa mesto zaslužka so šli trpeti tje lakoto in mraz. Te dni so dobili domači taka presunljiva pisma, v katerih tako milo prosijo naj jim prej ko mogoče pošljejo po 300 K da bi se mogli zopet vrniti domov. Eden je še celo pristavil, da ako jim kmalu ne pomagajo, jih čaka gotova smrt. Res žalostna in britka poskušnja.

— „Občinska Uprava“. Te dni izide prva številka 2. letn. „Občinske Uprave“. Ta strokovni list, ki v poljudni obliki obdeluje vse važne strani javnega in zasebnega prava, se je zlasti našim občinskim in župnim uradom zelo prikupil. Kako z zanimanjem ga slovensko občinstvo čita, pričajo najbolj vprašanja, ki jih je rešilo uredništvo v minolem letu nič manj kot 439. Vprašanja in odgovori zavzemajo v zadnjem času več kot polovico listove vsebine, kar povzdigne zanimivost istega. Obžalovanja vredno je, da s najde še vse polno naših izobraževalnih društev, ki na list niso naročena, dasi je „Občinska Uprava“ edini slovenski list, kjer si naše ljudstvo na lahek način bistri pravno razumevanje. — Naročnina za „Občinsko Up-

rave“ ki izhaja po dvakrat na mesec, znaša samo 6 K, plača se pa lahko tudi v dveh polletnih obrokih po 3 K. Uredništvo vodi tudi v prihodnjem letu gosp. dr. Vladislav Pegan. Ta list prav toplo priporočamo!

— Oznanilo. — V smislu § 291 zakona od 25. oktobra 1896 d. z. st. 220 mora vsak, predati vsako leto davčnemu oblastvu naznanilo o osebah, ki imajo pravico do prejemkov na plačilu ali pokojnini, navede njih ime, stanovišče in posel, potem višino, vrsto v prejšnjem letu izplačanih prejemkov. Pri premenljivih prejemkih je službodavcem prepovedano, napovedim zadevajajočim zadnje leto, pristaviti tudi napovedi prejšnjih let, ki pridejo ob proračunu priredbene podlage v poštev. Na temelju napominjanih z konskih določb pozivljajo se radi priprave za odmero osebnega dohodninskega davka za leto 1908 delodajalci, koji plačujejo prejemke imenovanih vrst, naj predložijo naznanila in sicer v neposredno-državnemu mestu Trstu, in okoličanskih občinah pri c. kr. davčni administraciji v Trstu, v pokneženi grofiji goriški in gradišćanski in v mejni grofiji istrski pri pristojnih c. kr. okrajnih glavarstvih, davčnih ohlastih prve stopinje in sicer v času od 1. do najkasneje 31. januarja 1908. Uzorci za naznanila dobé se brezplačno pri pristojnih davčnih oblastih I stopinje.

— Glede vlošbe napovedi za odmero osebnega dohodninskega davka in osebnega davka naznanja fin. ravnateljstvo; O neposrednih davkih je dolžan vsak osebnemu dohodninskemu davku podvrženi podati vsako leto napoved o svojih davku podvrženih dohodkih v roku, ki ga določi finančna deželna oblast. Te dolžnosti so oproščene le osebe, katerih davku zavezani dohodki ne presegajo 2000 kron, toda tudi te le, dokler jih ne pozove davčna oblast ali predsednik priredbene komisije. V svrhu odmere osebnega dohodninskega davka in osebnega davka od višjih službenih prejemkov za leto 1908 pozivljajo se vse osebe ki so podvržene osebnemu dohodninskemu davku ter obvezane podati načovedi, da predložijo te napovedi do 31. januarja 1908 po obrazcu uvedenem z naredbo c. kr. finančnega ministerstva od 30. novembra 1905 drž. zak. št. 187, pismeno ali jih dajo ustmeno na zapisnik na pristojni davčni oblasti I. instance, t. j. v Trstu na c. kr. davčni administraciji, na Goriškem in v Istri pa na pristojnih c. kr. okrajnih glavarstvih (odnosno na davkarizaa, ako ni tam okrajnega glavarstva). Kedor dobi 6400 ali več kron službenih prejemkov na leto, je zraven tega glede teh prejemkov podvržen tudi osebnemu davku od višjih službenih prejemkov. One dohodninskemu davku podvržene osebe, ki so oproščene napovedi, ker njihovi davku podvrženi dohodki ne presegajo 2000 kron, imajo v smislu §. 204 v vsakem slučaju pravico predložiti napovedi. Kedor ni imel dohodkov še eno leto oziroma tri leta, jih mora napovedati po povpročni dobi njih uživanja, odnosno se zneskom, ki ga upa dobiti v dobi jednega leta. V svrhu odmere prihodninskega davka za leto 1908 se pozivljajo torej vse osebe, ki uživajo v Trstu, na Goriškem ali v Istri v smislu §. 124 prihodninskemu davku podvržene prejemke, da do 31. januarja 1908 predložijo napovedi o vseh teh prejemkih izvzemši one, pri kojih se prihodninski davek odtegne dolžnikom, po novem obrazcu, uvedenem od c. kr. finančnega ministerstva z odlokod od 2. junija 1906 drž. zak. št. 118. Te napovedi se vlagajo oziroma tudi dajo ustmeno na zapisnik na isti davčni oblasti, katera je po pričujočem naznanilu pristojna za sprjevanje napovedi o osebnem dohodninskem davku. Prihodninski davek je po § 124. dolžan plačati, kedor iz imovinskih premetov ali imovinskih pravic dobiva prejemke, katerih ni še naravnost zadel zemljiščni, hišni pridobinski davek ali osebni davek od višjih službenih prejemkov. Osebe, katerih pridobinskemu davku podvrženi prejemki niti sami zase, niti skupno z njihovimi drugimi dohodki ne presegajo letnega zneska 1200 kron, so po § 125. št. 7 sploh prosili prihodninskega davka, torej tudi niso dolžne podati napovedi. Kedor ne poda pravočasno napovedi, odnosno omejenega naznanila, se izpostavi tudi pri prihodninskem davku pri osebnem dohodninskem davku pravnim posledicam, da so davčne oblasti glasovni § 142. pooblaščenec uvesti obdajenje uradoma, ter da se po §§ 243., št. 4 in 244., more kazenski postopati radi davčne zatajbe. Tudi glede prihodninskega davka je dolžnost, podati napovedi in nasledki opuščenja iste neodvisni od tega, je-li bil davčni obvezanec za to osebo pozvan ali ne.

Imenik udov in namestnikov komisij za občno pridobnino s se-

dežem v Gorici za priredbeno dobo 1908 in 1909. Predsednik: Lach Josip, c. kr. finančni svetovalec; Namestnik: Birimiša Tomaž c. kr. finančni komisar. Komisija za občno pridobnino II. razreda. Priredbeni okraj trgovske zbornice Gorica-Gradiška. Udje: Venuti Josip, trgovec v Gorici (izvoljen); Mucha Eduard, obrtnik v Solkanu (izvoljen); Vianello Virgil, tovarnar v Zagraju (imenovan); Delmestri Conte Egidio, tovarnar v Medei (imenovan). Namestniki: Dörfles Attilio, obrtnik v Gorici (izvoljen); Mulitsch Josip, obrtnik v Gorici (izvoljen); Lenassi Olo, lastnik mlina in žage v Solkanu (imenovan); Jechmann Andrej, posestnik valjčnega mlina v Ajdovščini (imenovan). Komisija za občno pridobnino III. razreda. A. Priredbeni okraj: Gorica-mesto. Udje: Cadell Alojz, trgovec z manufakturnim blagom v Gorici (izvoljen); Bramo Ivan, trgovec z lesom v Gorici (izvoljen); Janesch Ivan, trgovec z jestvinami (imenovan); Rubbia Ivan, trgovec v Gorici (imenovan). Namestniki: Potazky Anton, trgovec v Gorici (izvoljen); Favetti Peter, obrtnik v Gorici (izvoljen); Pečenko Anton, trgovec z vinom v Gorici (imenovan); Sasanna Avgust, trgovec z jestvinami v Gorici (imenovan). B. Priredbeni okraj: politični okraj Gorica-dežela. Udje: Scalettari Ivan, župan in trgovec v Mirnu (izvoljen); Kovač Ign. ml. župan, krčmar in trgovec v Ajdovščini (izvoljen); Terpin Anton, trgovec in krčmar v Podgori (imenovan); Križnič Anton, župan v Kanalu (imenovan). Namestniki: Konjedic Andrej, župan in trgovec v Plavah (Deskle) (izvoljen); Pauletich Josip, lastnik opekarne v Gabrijah (izvoljen); Lokar Anton, strojar v Ajdovščini (imenovan); Baudaž Josip, trgovec v Gorenjivasi (imenovan). Komisija za občno pridobnino IV. razreda. A. Priredbeni okraj: Gorica-mesto. Udje: Bertos Peter, trgovec z jestvinami v Gorici (izvoljen); Salvaterra Fioravante, slikar v Gorici (izvoljen); Kuštrin Anton, trgovec v Gorici (imenovan); Strukl Josip, krčmar v Gorici (imenovan). Namestniki: pl. Pallich Josip, knjigar v Gorici (izvoljen); Nezasedeno. Resen Ferdinand, trgovec z manufakturnim blagom v Gorici (imenovan); Gasser Miha, trgovec v Gorici (imenovan). B. Priredbeni okraj: politični okraj Gorica-dežela. Udje: Budin Ivan, krčmar v Dornbergu; Marušič Peter, čevljar v Mirnu (izvoljen); Zega Mihael, nadučitelj v pok. in trgovec v Kanalu; Mozetič Anton, krčmar in mesar v Solkanu (imenovan). Namestniki: Kosovel Alojz, trgovec v Vel. Zabljah (izvoljen); Vuk Ivan, čevljar v Mirnu (izvoljen); Ravnik Anton, trgovec v Gorenjivasi (imenovan); Berbuč Anton, trgovec v Sv. Križu (imenovan). Od c. kr. okrajnega glavarstva v Gorici, dne 7. decembra 1907.

— Starinska najdba. — Posesnik Franc Fabricio iz Dolenj pri Korminu nam poroča, da je našel pri prenavljanju svoje hiše v zidu vzdano veliko izklesano ploščo, na kateri je bil sledeči latinski napis: M. PETRONIVS. M. F., SCAENARIVS. M. PETRONIVS. U. L. ROMANVS HH. VII.

— Odpravnine podčastnikom. Vojna uprava namerava uvesti odpravnine za podčastnike, ki služijo čez čas. Zdaj traja 14 do 15 let, predno zapuste certifikatisti svojo službo. Razmere se še najbrže poslabšajo. Vojno ministerstvo se boji, da se zato zniža število podčastnikov, ki bi služili čez čas. Zato pa namerava omejiti število certifikatistov. Odpravnine dobi podčastniki, ki zapuste armado, predno dobe pravico do certifikata. Tako bi se znižalo število podčastnikov starejših, ki bi jih nadomestile mlajše moči. Certifikatisti bi dobili kakor do sedaj 25 odstotkov v službeni dobi izplačanih premij, oni podčastniki pa, ki prestopijo v rezervno predčasno, bi dobili po četrtem letu prezenčne službe 25, po petem 50, po šestem 75, po sedmem in osmem letu 100 in po vsakem nadaljnem letu pa le po 25 odstotkov vseh do izstopa izplačanih službenih premij. Narednik, ki izstopi in službe po osmem službenem letu, bi dobil 2200 M, po dvanajstem pa le 1080 K. Vojna uprava sodi, da zapusti prihodnje leto najmanj 300 podčastnikov predčasno vojaško službo in zahteva zato 450.000 K več za odpravnine.

— Tragična smrt berača. Na sv. Štefan so našli na polju nedaleč od Žirij pri Povirju neznanega mrljca. Ko so ga dvignili in pregledali, so spoznali v njem starega moža, ki je bil še v nedeljo v Žirjah in tam beračil. Revez je bil namenjen najbrž v Podbreže ali v Štorje. Toda bela žena ga je že spremljala in mu upihnila luč borunega žvolarjenja. Pri neki ogradi se je zgrudil in obležal z obrazom obrnjen v tla. Županstvo je bilo takoj obveščeno in nesrečnega so prenesli v mrtvašnico na pokopališču.

— „Jež leže jajca trikrat na leto“. — V neki notici pred kratkem smo poročali, da je pred c. kr. izpraševalno komisijo na c. kr. učiteljsku v Gorici neki učitelj odgovoril, da leže jež trikrat na leto jajca. Ker pa občinstvo misli, da je prišla tista modrost iz ust kakega slovenskega učitelja, bodi povedano, da tista modra glavica je bil neki italijanski učitelj iz Trsta.

— Železnica Štanjel-Divača. Poleg železnice Štanjel-Postojna hočejo merodajni krogi zgraditi tudi progo od Štanjela mimo Dolenjevasi do Divače, kjer se zveže z istrskimi državnimi progami.

— Soška podružnica S. P. D. naznanja, da je oddal na pošto v Gorici neki društveni nakaznico za 6 K pro 1907, a ni podpisal svojega imena na odrezek. Prosimo, da se dotičnik oglasi, ker drugače ne vemo, komu na korist naj vpišemo dotični znesek.

— Nesreča. Iz Malnice na Koroškem. V Tarskem predoru se je ponesrečil delavec Bazil Hajdukovič in Brinja na Hrvaškem. Delavci so menjali in H. je šel z drugimi od dela poleg proge. Enkrat pridrdra elektromotor, ki se ga delavci izognejo; tudi Bazilij hotel je strani, a izpodtakni se je in padel črez progo. Elektromotor ni mogel takoj obstati, ter je delavca povozil in strašno zmel. Ponesrečeni je bil 37 let star in oče treh otrok.

— Vlom. — Iz Povirja: V noči od 20.—21. t. m. so ulomili neznanizmo vičiv v hišo Ivaca Masiča iz Povirja št. 12. Odnesli so nekaj obleke, obuvala, 12 in nekoliko svinjine in skupni vrednosti do 50 K. Hišna gospodinja je pri odhodu v Trst pozabila zakleniti vrata. Kakor druge mlekarice, tako je odšla tudi ona kmalu po polnoči iz hiše. Ker je bila hiša odklenjena, imel je tat lahko delo.

— Električna je ubila v ponedeljek v Ronkih Antona La vrenčiča, doma iz Doberdoba. Zapustil je ženo in dva otroke. Delal je pri električnih napravah, ki bodo oskrbovale tudi električni tramvaj v Gorici.

— Nesreča. Dne 23. t. m. se je na kolodvoru v Trzinu ponesrečil sprevodnik Jožef Medvešček. 500 kg težki zaboj ga je pritisnil ob trebuh.

— Civilni zakonik. V zakonskem načrtu, ki preosnuje več določb civilnega zakonika in ki ga je vlada te dni predložila parlamentu, so najvažnejše izpremembe, ki se tičejo stališča žene in varstva otrok. Te reforme so v glavnem sledeče: Ženske smejo odslej biti priče pri sklepanju pogodb, oporok in pri vseh sodnijskih in notarskih listinah, kjer se gre za identifikacijo oseb. Nadalje se ženskam pripozna pravica varstva in kuratela, razlika z ozirom na moškega varuha (jeroba) je le ta, da se razun mater druge ženske k temu poslu ne smejo prisiliti in da mora pri oženjenih ženskah privoliti v to mož. Če pa varuštvo ni naperjeno proti interesom moškega, sme ženska, ako slednji noče dati svojega dovoljenja, apelirati na sodnika. Če se gre za nisa žene ali pa za ločeno žensko, dovoljenja od strani moža sploh ni treba. Tudi nezakonska mati sme biti varhinja svojega otroka, sodnik sme v tem slučaju določiti sovaruha, ako se to zahteva. — Če sta mož in žena ločena in se glede na otroke nista domenila, sme sodnik vpoštevajoč razloge ločitve ter moralne sposobnosti zakonskih sam določiti, komu naj se otroci izročijo in sicer brez dozday veljavne omejitve, da sme mati vzgajati otroke možkega spola samo do 4. leta, ženskega pa do sedmega. — Kar se tiče nezakonskih mater, določa novi zakonski načrt, da mora oče v vsakem slučaju (ne samo, kakor dozday, v slučaju dokazane zapeljave) plačati stroške poroda in boleznii za prvih šest tednov po porodu. Sodnik sme nadalje določiti brezspornim potom alimentrejo za otroka. Kar se tiče delovanja nezakonskih otrok, se rnzširi tudi na sorodnike materine. Dosedaj je veljalo le med materjo in njenim nezakonskim zarodom. — Vazne so tudi določbe glede na zakonske otroke, katerih vzgojo oče zanemarja. V tem ozira se po novem načrtu da sodniku večja oblast, da odtegne otroke očetovi oskrbi. V vsaki obšnji se osnujejo posebni „popularni sveti“, sestojeci iz občinskih delegatov, učiteljev in duhovnikov (med občinskimi delegati smejo biti tudi ženske). Ti bi sodnika informirali o vsem, kar se tiče varstva otrok. Nadzirali bi sirote in skrbeli za njihov prihodnji poklic.

— Zavarovanje zasebnih uslužbencev. Zavarovalni osek delavskega sveta je dokončal posvetovanja o izpeljalnem odloku k postavi o penzijskem zavarovanju zasebnih uslužbencev in v javnih službah, kakor tudi o normalnem

statutu „Splošnega penzijskega zavoda za uslužbence“ in o poslovniku za deželne urade.

— Zlata maša nadškofa Posiloviča. Zagrebški nadškof dr. Juraj Posilovič praznuje dne 8. avgusta 1908 svoj 50 letni mašniški jubilej.

— Dunajski slepar Goldschmidt prijel Leopolda Goldschmidta, ki je vlomil v dunajski arzenal, so prijeli v Freisingu na Bavarskem. Pri njem so našli še 21.243 K.

— Poštna vest. Po odloku trgovinskega ministerstva z dne 16. dec. t. l. št. 46.125P se v bodoče poskusoma razven na razglednice tudi na druge dopisnice ne bo več utiskoval oddajni pečat.

Društva.

dr. Izobraževalno društvo „Soča“ pri Sv. Luciji bo imelo v nedeljo 29. decembra t. l. ob 4h popoldne svoj III. redni občni zbor v društvenih prostorih. Člani so naprošeni, da se občnega zbora polnoštevilo udeleže.

Odbor.

dr. Pevsko izobraževalno društvo „Prešeren“ v Št. Petru pri Gorici priredi Silvestrov večer, dne 31. dec. t. l. v dvorani g. Josipa Černica. Vsporedi petje, godba na klavir, deklamacija, šaljiva tombola, slovo starega leta. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina prosta. Otroci brez spremstva roditeljev so izključeni.

dr. Vabilo k rednemu letnemu obč. zboru Soške podružnice Slov. plan. društva, ki se bo vršil v četrtek, dne 9. januarja 1908 v prostorih Narodne čitalnice v Tolminu po sledečem dnevnem redu: 1. Načelnikov nagovor; 2. tajnikovo poročilo; 3. blagajnikovo poročilo in volitev računskih pregledovalcev; 4. proračun za leto 1908; 5. volitev odbora; 6. razni predlogi in nasveti. Pričetek zborovanja ob 5h pop. — Ča zoor ne bo sklepčen, vršilo se bo zborovanje uro kasneje v istih prostorih po enakem dnevnem redu pri vsaki udeležbi. Odbor.

Dobro milo se pozna s tem, ako se v vodi kmalu razpusti, kajti tako milo odpravi tudi kmalu madeže. Zato pa se je tudi na dobičku, ako se za lahko razpusljivo Schichtovo milo kak vinar več plača nego za druga navadna mila. Že po preteku leta se spozna na perilu dobiček, kajti z lahko razpusljivim Schichtovim milom prano perilo ohrani se v vsakem pogledu vedno v dobrem stanu, dočim se z navadnim milom prano perilo vsled premočnega trenja jako pokvari.

Zovski pes,

ki sliši na ime „Ficko“ se je zgubil. Dlake je bele dolge, glavo rjavo, na desnem ledju ima rjavo liso. Okoli vratu ima nov pas iz usnja. Kdor bi ga našel naj se pismeno ali ustmeno oglasi dri trdki Saunig & Dekleva v Gorici, ulica Municipio, kjer dobi primerno nagrado.

V kuhinji kakor sploh v vsaki hiši,

se čisti vse, kar je kamnitega in lesenega, kakor tudi najfinejša tkanina in vse, kar se prati da, to jedinole s

Schicht^{ovim} milom

Čiščenje s Schichtovim milom se z 25.000 K jamči.

OGLAS.

Pod jako ugodnimi pogoji se proda oziroma oddá v najem v Vrhovlji v Brdih hiša in okrog nje nekaj zemljišča. — Ista leži tik skladovne ceste in na jako primernem kraju; sezidana je v gostilniške namene in se je v njej že vršila gostilniška obrt. Ker je vližu železn. postaje Plave je pripravna tudi za trgovino z lesom.

Nudi se lepa prilika kakemu mizarju. Podrobnosti se izvedo pri g. *Mihi Fančič*, Snežatno p. Kojško.

Rojaki!
kupujte narodni kolek
„Šolskega Doma“.

Anton Ivanov Pešenko
Gorica

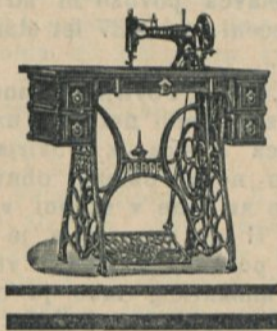
priloga svojo veliko zalogo pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; plzenskega piva »prazdroj« iz sloveče češke »Meščanske pivovarne«, in domačega steklenicah, kojega pristnost se jamc.

Zaloga ledu katerega se oddaja le na debelo po 50 kg naprej

Vino dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrške države v sodih od 56 l naprej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna. M M M M M M

Fani Drašček,
zaloga šivalnih strojev.
Gorica, Stolna ulica hi. št. 2.

Prodaja stroje tudi na tedenske ali mesečne obroke.

Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznico
v Gorici
ulica Vetturini št. 9.

Ant. Obidič
čevljar

v Semeniški ulici 1
v Gorici

priporoča se
za raznovrstna naročila po meri
za gospe in gospode.
Naročila se izvršuje hitro.

Glejte, to je vsa skrivnost,
izogniti se previdno!

To pomaga vedno v življenju, to pomaga pred vsem v zdravstvenih vprašanjih. Kdor se hoče v mrzlem vremenu obvarovati prehlajenja, ta se ne vara, ako rabi pristne **Fay-ove** rudniške pastiljke. Ako pa je prehlajenje že tu, tedaj je naravno, da treba rabiti takoj pristne **Fay-ove** sodene pastilje, katere se kupi v lekarnah, mirodilnicah in prodajalnicah mineralnih vod; a varovati se je pred ponarejanj m. Škalfjica stane K 1-25.

Glavno zastopstvo za Avstro-Ogrsko U. Th. Guntzert, Dunaj IV. Grosse Neugasse 27.

Izvrstno pecivo

priporoča spoštovanim meščanom in okoličanom pekovski mojster

JAKOB BRATUŠ

v Gorici Šolska ulica št. 6.

V zalogi ima in prodaja moko prve vrste Majdičevega mlina.

Pijanosti ni več.

Uzorec tega čudeznega izdelka „COZA“ se pošlje brezplačno.

More se dati v kavi, v mleku, v pivu, v vinu ali v jedilih ne da bi pivec to zapazil.

Prašek „COZA“ učinkuje čudovito, tako, da se pivcu pristudi alkohol in vse alkoholne in močne pijače. Ta prašek deluje tako mirno in gotovo, da mu ga smejo dati žena, sestra ali hči dotičnika, ne da bi on zapazil, kaj je resnično povzročilo njegovo zdravljenje.

Prašek „COZA“ je prinesel mir v tisočere družine, je rešil ogromno oseb sramo in ponižanja, da iz takih oseb je

elo napravil čvrste, močne in vsakega dela možne ljudi. Ta prašek je že marsikatera mladeniča spravil nazaj na pravo pot sreče ter je podaljšal za mnogo let življenje mnogim osebam. — Zavod, ki poseduje ta čudodelni prašek, pošlje vsem onim, ki zahtevajo knjigo s 1500 zahvalami in en vzorec. Dopisuje se v nemškem jeziku.

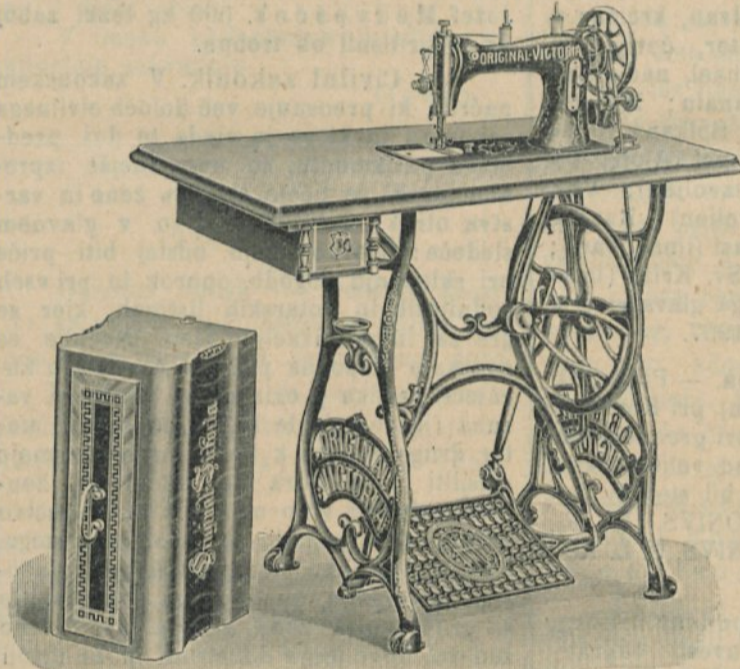
Zajamčeno je, da je prašek popolnoma neškodljiv.

COZA ISTITUTE 62, Chancery Lane, London 257 (Anglija)

Na pisma je djati znamko 25, na dopisnice za 50 stotink.

CENJ. DAME IN GOSPODJE — POZOR!

Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovejšo marko „Original-Viktoria“ in najboljšega izdelka. Po dolgoletnih skušnjah sva prišla do prepričanja, da ostane „Original“ vedno le najboljši.

Original-Viktoria stroji delajo še po 15 letni uporabi brezšumno.

Original-Viktoria stroji so neprekosljivi na domačo rabo in obrtne namene.

Original-Viktoria stroji so najpripravnější za umetno vezenje (rekamiranje). Tvrška stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje brezplačno.

Original-Viktoria stroji so najboljši izdelek vseh dosedaj obstoječih tovarov.

Za vsak stroj jamčiva 10 let.

Nikdo naj ne zamudi priliko ogledat si pred nakupom „Original-Viktoria“ stroje.

Edina zaloga „Original-Viktoria“ strojev in drugih šivalnih strojev, dvokoles „Puch“ orožja, municije in vseh lovskih priprav pri tvrdki,

Kerševani & Čuk — Gorica Stolni trg (Piazza Duomo) št.9.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta št. 19. (Medjatova hiša)

zavaruje

1. proti požarni škodi vsakovrstna poslopja, zvonove, premičnine in pridelke; 2. proti prelomom zvonove, in 3. za življenje oziroma doživetje in proti nezgodam

Edina domača slovenska zavarovalnica!

Svoji k svojim!